PISMA BRALCEV

Razgibajmo življenje...

Predsedstvo RK SZDL Slovenije je na zadnji seji v tem mandatu podprlo akcijo za širjenje športne rekreacije. Akcija naj bi pomenila pomemben korak na poti k cilju: postati športen narod in bi prerasla v stalno potrebo po gibanju in zdravem, z naravo povezanim življenjem.

Cilj — postati športen narod, se zdi na prvi pogled zelo jasno zastavljen in tudi uresničljiv. Ko pa o akciji razmišljam natančneje, je pot k jasno zastavljenim ciljem odmaknjena in v kratkem časovnem obdobju neuresničljiva. Pojavlja se cel kup vprašanj in še več odgovorov nanje.

Kaj je sploh športna rekreacija? Je to redna telesna aktivnost v naravi; pobiranje krompirja na polju ali mogoče gledanje televizije in veselo poskakovanje ob zmagah naših športnikov? Ob teh vprašanjih je potrebno vedeti, da je športna rekreacija le del rekreacije in za oba pojma imamo veliko opredelitev. Omenil jih bom nekaj:

— rekreacija je igra odraslih ljudi in svobodno izražena zabava v prostem času (A. Ber 1963);

— rekreacija je tista dejavnost, ki obnavlja in deloma vrača človeku izgubljeno energijo (Miljanić 1963);

— športna rekreacija je tista dejavnost, ki se ji človek posveča v prostem času prostovoljno in z namenom, da se sprosti in razvedri ter obnovi svoje delovne sposobnosti (D. Ulaga 1980);

— športna rekreacija je fizična in razvedrilna dejavnost, ki je usmerjena k ohranjanju in pridobivanju telesne kondicije in zdravja (Joppi 1984).

Telesna aktivnost, ki je ne opravljamo redno (2—3X tedensko, po 1—2 uri), ne more prispevati k širjenju športne rekreacije. Imamo veliko vadbenih, športno-rekreativnih skupin, ki se sestajajo 1-krat tedensko in tudi neredno. Tako sestajanje lahko imenujemo na primer »DRUŽABNO SREČANJE« in ne redna športno-rekreativna dejavnost. »Družabno srečanje« je dejavnost, ki se ji človek posveča v prostem času prostovoljno, se ob njej sprosti in razvedri, vprašanje pa je, če služi obnovi delovnih sposobnosti oziroma telesne energije, pridobivanju telesne kondicije in utrjevanju zdravja.

Kdaj bomo postali oziroma kaj nam še manjka, da bomo postali športen narod? Je dovolj, da bo čim več ljudi čutilo potrebo po stalnem gibanju in zdravem, z naravo povezanim življenjem in to potrebo zadovoljevalo?

Imamo dovolj površin, namenjenih športno-rekreativni dejavnosti, predvsem v zimskem času? Navajanje na redno telesno aktivnost se mora začeti dovolj zgodaj. Že otroci z igro razvijajo motorične (gibalne), psihične in druge sposobnosti. Navajati se začenjajo na delo, na usklajevanje svojih interesov z interesi skupine, ki ji pripadajo in na obvladovanje svojih slabosti. Otrok ne potrebuje posebne motivacije ali izobrazbe, ampak zadovoljuje gibalne potrebe (svojo telesno aktivnost) spontano. Starejši je, več informacij mu je potrebno posredovati o zdravem načinu življenja, pravilni prehrani, redni telesni aktivnosti, če ga želimo pravilno usmeriti. Vzgojni faktor je zelo pomemben in kot za vse dejavnosti velja tudi za telesno kulturno: »Kar se Janez nauči, to Janez zna!« Če ne bo dobil otrok odnosa do dela, odnosa do narave in zdravega življenja vsaj v zgodnjem osnovnošolskem obdobju, ga ne bo nikoli ali zelo težko. Torej je to obdobje pomembno in mu moramo nameniti več pozornosti, če hočemo postati športen narod.

Starši, učitelji... so svojo vlogo v vzgojno-izobraževalnem procesu opravili. Z resnim in odgovornim delom so veliko prispevali k zanimanju in predvsem aktivnosti otrok, vseh zastavljenih ciljev pa zaradi slabih materialnih možnosti vseeno nismo dosegli. To je problem, ki se pojavlja predvsem v zimskem času, ko smo zelo vezani na delo v zaprtih prostorih. Znano je, da pri izvajanju telesnovzgojnih dejavnosti vsak učenec potrebuje v zaprtih prostorih 20 m² površine, ki pa v izjemnih okoliščinah ne sme biti manjša od 10 m², in tudi, da teh normativov marsikje ne morejo zagotoviti. V takih pogojih (ni zagotovljen minimum ali komaj) pa je učenca za določene aktivnosti težko motivirati. Upravičeno se lahko vprašamo, ali smo storili dovolj, da bi namenili učencem boljše delovne pogoje?

Veliko prostora sem namenil najmlajšim iz enega vzroka: »Na dobrih temeljih se da postaviti trden grad!« Kako pa je s tekmovalnostjo na področju športne rekreacije? Vsakdo si želi tekmovati in v športnem boju premagati sebe, prijatelja ali celo vse ljudi na svetu. Element tekmovalnosti pa je že ozko povezan s tekmovalnim oziroma vrhunskim športom. Športna rekreacija, tekmovalni in vrhunski šport so v ozki medsebojni povezanosti. Drug brez drugega ne morejo obstajati in zato samo športno-rekreativna usmeritev ne more biti uspešna.

Ob sami tekmovalnosti sledi še nekaj besed o raznih tekmovanjih. Mnoga med njimi so popolnoma neopravičena, saj niso posledica neke dejavnosti. Na primer: če se na sindikalnem tekmovanju v neki športni panogi zberejo tekmovalci, ki se celo leto niso prav nič ukvarjali s to dejavnostjo, je tekmovanje odveč in denar, ki je tekmovanju namenjen, nekoristno potrošen.

Še veliko je nejasnosti in nedorečenosti na področju športne rekreacije. V mnogih revijah, časopisih se veliko piše tudi o problemu financiranja omenjene dejavnosti.

Ob koncu mi preostane samo še, da se vprašam: »Ali sploh želimo postati športen narod in zakaj?«

SAMO ZRIMEC

Gašperjeva bralna značka tudi med grosupeljskimi osnovnošolci

V Sloveniji že nekaj let uspešno poteka prireditev bralna značka Karla Prušnika-Gašperja. Program vključuje leposlovje in gradivo o koroških Slovencih, njihovi kulturi, preteklosti in sedanjosti. Tak je zanimiv za bralce različnih starosti in zahtevnosti. V okviru aktiva učiteljev zgodovine v občini Grosuplje smo se za aktivnosti GBZ odločili že pred tremi leti. Želeli smo, da učenci

— z branjem leposlovnih del osvojijo sestav slovenskega knjižnega jezika, si bogatijo besedni zaklad in miselni izraz,

— krepijo vezi in izražajo solidarnost s sodobnim bojem koroških Slovencev,

— poskušajo razumeti veličino koroškega boja za človeka, narodnostne, kulturne, politične in gospodarske pravice,

— ohranjajo, poglabljajo in prenašajo tradicije NOB in protifašističnega boja na Koroškem,

— si izboljšujejo pisno in ustno izražanje.

Izbrali smo različne metode dela. Prevladovali so razgovor o prebranih delih, izmenjava mnenj, priprava referatov...

Najbolj zanimiv pa je bil zaključek aktivnosti; popestrili smo ga z ekskurzijo na Koroško. Ogledali smo si Železno Kaplo, nadaljevali pot v Podjuno mimo Klopinjskega jezera, se peljali preko Drave do Velikovca. Na bližnjem pokopališču smo si ogledali spomenik padlim koroškim partizanom, na Veliki Ostrovici pa grajski muzej. Zapeljali smo se do Vojvodskega prestola na Gosposvetskem polju, nadaljevali vožnjo do Celovca in Vrbskega jezera. Poklonili smo se tudi spominu Karla Prušnika-Gašperja v Kotmari vasi.

Lani smo se peljali v zamejsko Italijo in si ogledali Doberdob — prizorišče krvavih bojev v I. svetovni vojni, Čedad — upravno in gospodarsko središče Beneških Slovencev, Humin, Rezijo, Kluže, Reklanico, Nevenjsko sedlo, Rabeljsko jezero in Trbiž v Kanalski dolini. Povzpeli smo se tudi do Mangrtskih jezer.

V letošnjem letu bomo odpotovali v Jasenovac in na Kozaro, saj menimo, da morajo otroci bolje poznati našo polpreteklo zgodovino. To pa je mogoče le z ekskurzijami, saj je pouk zgodovine in zemljepisa brez le-teh mrtev.

Zlata Kastelic, OS Stična

Kako naprej?

Taborniški odred »Louis Adamič«(TOLA) iz Grosupljega bo kmalu slavil svojo 15. obletnico. Ustanovitelji tega odreda so bili tako kakor tudi vse naslednje generacije polni navdušenja. Potrebno je bilo veliko samoodrekanja in dobre volje, da se je taborništvo razmahnilo in doseglo svoj višek nekje v letih 1978 — 1982. Kljub uspehom, ki smo jih v vseh teh letih dosegli, se nismo mogli izogniti vsesplošni družbeni krizi, ki se najbolj pozna prav v tovrstnih organizacijah. Prav je, da ob tako pomembni obletnici tudi opozorimo na nekatere težave, ki se kopičijo in jih sami, brez podpore vsakega posamičnega občana in tudi širše skupnosti verjetno ne bomo mogli preseči.

Ob ustanovitvi je bil TOLA edini taborniški odred v občini. Kmalu je iz začetnih nekaj deset članov zrasel v organizacijo s preko sto člani. Nismo bili omejeni samo na Grosuplje, saj smo se na višku svojega delovanja organizirali tako, da smo imeli 1 četo v Višnji gori, 2 pa v Grosupljem. Kmalu se je pojavilo zanimanje tudi v Ivančni gorici, ki pa je na žalost tudi zgodaj zamrlo.

Organizirali smo svoja taborjenja, izlete in druge akcije ter se hkrati udeleževali tekmovanj, izletov in ostalih prireditev, ki jih je organizirala Zveza tabornikov Slovenije. Prejeli smo precej priznanj in osvojili nekaj nagrad.

Posebno skrb smo vedno namenjali najmlajšim, njihovi vzgoji v zdravem taborniškem duhu, ljubezni do narave itd. Tega članstva je bilo vedno tudi največ in veselje je bilo pogledati otroke, ki so z navdušenjem spoznavali naravo, postavljali šotore, si iz naravnega materiala znali sami narediti nekatere stvari, da so si na taborjenju oljašali oz. civilizirali življenje.

Kako pa je danes?

Že kar nekaj časa je taborništvo v krizi. Izgubljamo članstvo in kar je najhuje — zmanjšuje se tudi število najmlajših. Osip srednješolcev, ki je v odredu vodstveni kader, je bil že prej velik, kar je tudi razumljivo, če pomislimo na obveznosti v šoli in doma. Posledica tega je, da je sedanje vodstvo v bistvu že staro (vendar ne po letih, še manj pa po srcu, ampak v idejah). Zakaj pa se zmanjšuje članstvo najmlajših? Ali starši za odličen uspeh v šoli res obljubljajo samo še računalnike, motorje in druge dosežke civilizacije? Ali ob tej civiliziranosti ne potrebujemo narave niti v najrosnejših letih? Taka vprašanja se nam postavljajo vsak dan. Mislim, da je o tem vredno razmisliti. Naj to ne zveni kot poziv staršem, naj samo svoje otroke na organiziran način peljejo tudi v naravo. To naj bo poziv starim in mladim ljudem, željnim dobre družbe in zdravega življenja, da se nam priključijo, kajti primanjkuje nam tudi starejših članov. Pravzaprav takega članstva v našem odredu sploh ni. Poskušali smo že s sveti staršev, s klubom »veteranov«, vendar ni bilo nobenih rezultatov. Potrebni bi bili tudi novi programi, nove ideje, drugačne izvedbe, toda sedanje vodstvo samo tega verjetno ne bo moglo speljati, ker praktično nimamo več novih idej.

Pozivamo vse ljudi z malo dobre volje, veseljem do narave, veseljem do dela z otroki, starše, otroke, dijake, študente, da se nam priključijo. Ni važna starost niti karkoli drugega, pomembna je pripravljenost za prostovoljno delo, ki prinese tudi užitke in zabavo, nove ideje, če hočete, tudi nove obraze. Čim več nas bo — bolj bo zanimivo.

V pričakovanju, da nas ne boste pustili na cedilu in dovolili, da taka organizacija zaradi pomanjkanja članstva enostavno razpade, taborniški Z-D-R-A-V-O!

Taborniki Taborniškega odreda »Louis Adamič«
Grosuplje

V Grosupljem sta začela delati zlatar in optik

Na Kolodvorski c. 3 v Grosupljem je že lanskega 7. decembra odprl svojo zlatarsko delavnico in prodajalno zlatar in graver Andrej Gros. Mojster popravlja, predeluje in prodaja zlat in srebrn nakit, odkupuje pa tudi staro zlato — skratka, opravlja vse tisto delo v zvezi z nakitom, zaradi katerega je bilo treba občanom občine Grosuplje doslej hoditi v Ljubljano.

V isti hiši sta 4. januarja letos začela delo tudi optika Brigita in Janez Hajdič. V njuni prodajalni je mogoče dobiti okvire vseh domačih in evropskih izdelovalcev, kar pa je še pomembnejše: naročiti je mogoče prav vsako vrsto očalnih stekel (bifokalna, cilindrična, torična, stanjšana, fotomatična). Za zdaj se še dogovarjata z očesnim zdravnikom, ki naj bi delal zanju vsaj enkrat tedensko, tako da bo prebivalcem občine Grosuplje močno olajšana pot do očal, ki je doslej vodila le preko prenapolnjene Ljubljane.

Obe delavnici in prodajalni pomenita pomembno popestritev ponudbe v Grosupljem, in to na področjih, ki sta bili doslej v celoti nepokriti. Takšnih področij je v Grosupljem sicer še precej, kaže pa, da se je stanje vendarle začelo spreminjati.

V. P.

Ponovno steklina

Veterinarska inšpekcija obvešča občane, da je bila v mesecu januarju v občini Grosuplje ponovno ugotovljena steklina pri lisicah, ki ogrožajo tudi domače mesojede (pse, mačke), zato je potrebno striktno upoštevati ukrepe, zapisane v odredbi za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjanje stekline na območju občine Grosuplje.

1. Vsi psi morajo biti, ko dopolnijo 4 mesece starosti preventivno cepljeni proti steklini.
2. Psi morajo biti privezani ali zaprti v pesjakih; kadar pa so zunaj bivališča, morajo biti na vrvici in z nagobčnikom.
3. Mačke morajo biti zaprte.
4. Člani lovskih organizacij in veterinarske higienske službe so pristojni in dolžni pokončati:
— necepljene in neregistrirane pse,
— pse, ki niso privezani ali zunaj bivališča niso na vrvici in z nagobčnikom,
— mačke, ki niso zaprte.

OBČINSKI INŠPEKTORAT

Razpored tehničnih pregledov traktorjev in motornih koles v občini Grosuplje v letu 1988

GROSUPLJE

v torek	dne 22. marca 1988	od 8. do 16. ure
v četrtek	dne 16. junija 1988	od 13. do 16. ure
v četrtek	dne 15. septembra 1988	od 13. do 16. ure

ŠENTVID PRI STIČNI

v četrtek	dne 17. marca 1988	od 8. do 16. ure
v četrtek	dne 16. junija 1988	od 8. do 11. ure
v četrtek	dne 15. septembra 1988	od 8. do 11. ure

VIDEM DOBREPOLJE

v četrtek	dne 10. marca 1988	od 8. do 16. ure
v četrtek	dne 8. septembra 1988	od 8. do 11. ure

ZAGRADEC

v torek	dne 15. marca 1988	od 8. do 17. ure
v četrtek	dne 8. septembra 1988	od 13. do 17.30 ure

Invalidi dolenjske regije tekmovali v streljanju z zračno puško

Po planu športnih iger Zveze invalidov Slovenije smo imeli 16. januarja 1988 invalidi društev dolenjske regije tekmovanje v streljanju z zračno puško v Grosuplju.

Kljub kratkemu roku za pripravo na tekmovanje so se prijavila društva: ČRNOMELJ, KOČEVJE, RIBNICA, TREBNJE in GROSUPLJE.

Slabše vreme ni vplivalo na dobro voljo udeležencev tekmovanja.

V ekipi po 4 strelci so bili rezultati sledeči:

I. mesto DI TREBNJE	— 1.045 krogov
II. mesto DI KOČEVJE	— 1.038 krogov
III. mesto DI GROSUPLJE	— 991 krogov
IV. mesto DI ČRNOMELJ	— 924 krogov
V. mesto DI RIBNICA	— 842 krogov

Dobri strelci za svoje ekipe so bili:

I. GROSUPLJE — tekmovalec Bernovšek	— 304 krogov
II. TREBNJE — tekmovalec Tintar	— 301 krog
tekmovalec Ribič	— 282 krogov
III. KOČEVJE — tekmovalec I. Križ	— 291 krogov

Pokrovitelj tekmovanja je bilo Društvo invalidov Grosuplje.

V gostišču PRI MOSTU smo imeli razglasitev rezultatov tekmovanja z malim slavjem. Predsednica Irena Kunej je tam s športno referentko Nado Luznar in tajnikom Francem Zavodnikom izročila STRELSKE POKALE prvemu, drugemu in tretjemu moštvu.

V borbenem in veselem vzdušju smo se udeleženci in navijači tekmovanja razšli z željo po čimprejšnjem srečanju.

Srečno!

L. R.